

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Egyes szám **5** kr. ünnep- és vasárnap
utáni szám **3** kr.

Hirdetések helyben fixetendő

Corea kis állam. Keletről Japán, nyugatról China, éjszakeről Oroszország a szomszédja. Mi Corea egyik szomszédjának, az oroszoknak jellege? Kétszáz év óta, mióta Nagy Péter nagy megalapította a terjeszkedés politikáját más nemzetek rovására, az az oroszok folytonosan külföldön folytatnak Oroszország megrövidítette Törökországot, megalbalt Svédországot, részt vett Lengyelország átkozott felosztásában és elcsatolt Szibériát, Turkesztánt és China több tartományát, hazug ügyek alatt. Szerencsére a keleti nemzeteknek, Oroszország eddig-

van. A küldöttek már elutaztak, s nem mint eleint tervelték Londonba, hanem Párisba.

Oroszország legújabb háborúja.

Pétvári hírek szerint három nap óta egy rendkívüli haditanács W a n n o w s k i hadügyminiszter elnöke alatt tárgyalja Komarov tábornok, a Kaspi-tengerentúli csapatok főparancsnoka és Dondukow-Korzkow herceg főhadisege, a kaukázusi csapatok főparancsnoka által készített és Oroszországnak Közép-Ázsia elleni legközelebbi hadjáratára vonatkozó haditervét. E tanácskozásban részt vettek Dondukow-Korzkow herceg és Troizki vezérkari tábornok, a kaukázusi katonai kerület vezérkari főnöke is. Megbízható katonai forrásból arról biztosítanak, hogy Oroszország, Bokhara, Khiva, Perszia és Afghanistan egy részének segítségével a Páris-hegységig terjedő területet, beszámítva Herádot is, szándékozik megszállni. Bokhara és Khiva ezért pénzbeli kárpótlást, Afghanistan és Indiában, Perszia pedig a Kaspi-tenger északi részén kapnának egy-egy területet. E hadjáratra való tekintettel, a Kaspi-tengeren túl a leg-sürgősebb előkészületeket teszik a hadjáratra. Szeptember 1-től november 20-ig 5 gyalog- és 5 lovasszereget, 8 üteg tábori tüzérséget és megfelelő egészségügyi, műszaki és sapeur-zászlóaljakat rendeltek Mervén keresztül a Kaspi-tengeren túlra. A Kaspi-tengeren túli vasút kiépítésén éjjel-nappal szakadatlan dolgoznak. December 16-ig a vasút Csarcsujig készen volt s a közlekedésnek át is adták. Az Amu-Darja folyón négy hét óta két orosz ágyunaszár, a „Péter” és „Alexander” folyton csapatszálítással vannak elfoglalva, két más hadihajót pedig tavaszra rendeltek ugyane folyóra. Khiva és Bokhara e szerint állandó összeköttetésben vannak Oroszországgal.

Legújabb posta.

— **A bolgár küldöttség útja.** A bolgár küldöttség már Párisba érkezett. A „Pól. Corr.” párisi jelentése kiemeli, hogy a mingreliai herceg feljósága napról-napra tért vissza. Franciaországban mindenestre szívesebben látnának egy más jelölést, például a Coburg Ferdinánd herceget. Semmire sem szeretnek azonban, hogy ez az ügy tavaszig elhúzódjék. Párisban a bolgár küldöttségnek az általános béke érdekében ajánlani fogják, hogy igyekezzen Oroszországgal megegyezésre jutni.

A küldöttség Berlinből oly értelmű jelentést intézett Sophiába, mely szerint Bismarck Herbert gróf azt ajánlotta a regenségnak, hogy fogadjon el trónjelöltül a mingreliai herceget, kit a császár bizonyára nem ajánlott volna, ha nem találja alkalmasnak arra, hogy a bolgárok fejedelme legyen. — Bismarck gróf e kijelentése mely lehangoltságot keltett.

A „Journal de St.-Petersbourg” teljesen tévesnek nyilvánítja egy bécsi hírlapnak tudósítását, melyet az a Lobanow bécsi nagykövete és a bolgár deputátok tagja közt Coburg herceg feljóságára vonatkozólag lefolyt beszélgetésről közölték. Ha az orosz kormány — folytatja a pétersvári lap — a Stoiilov és társai által az ismert viszonyok közt megpendített jelöltséget el nem fogadta, úgy e visszutasítás az általános tiszteletnak örvendő herceg személyére nézve mi sértőt sem tartalmazhat.

— **Románia hadereje.** A n g h e l e s e u roman hadügyminiszter — mint Bukarestből jelentik — egy harmadik kamarai osztály által hozzá intért kérdésre Románia katonai ereje és újonczására nézve adott válaszában a következő adatok foglaltak:

elölly nagyon el volt foglalva a nyugattal, hogy nem szentelhetett időt a keletnek, de a mint Oroszország céljai teljesülnek vagy határozottan füstbe mennek a nyugaton, akkor ezen kapzsi, hatalmas és lelkesmeretlen nemzet további bódításokra a keletre fog fordulni. Hogyan remélhetnek Japán, Corea és China békét ily körülmények között?

Oroszország már nagy területtel fosztotta meg Chinát, és erős helyőrséget tett Kadiostock várába; ez mutatja, hogy az éjszakai colossus gonosz szándékok táplál a messze keletet illetőleg, és elég szembevetendő értelme van azon ténynek, hogy eme orosz vár csak 15 vagy 16 mérfyre van Kan-kin-dai coreai várostól. Látható, hogy Oroszország Coreát nagy birtokaiba akarja beletenni, minthogy hat év óta orosz gyarmatot akar alapítani az országban azon ürgy alatt, hogy kereskedelmi összeköttetésbe lépjen vele. Ha most Oroszország elfoglalná Coreát, és Fusan hajózási állomássá tenné, akkor valóban komoly lenne a dolog Japán- és Chinára nézve; azért valószínűleg meg azon hajunkat, hogy Coreát a kereskedelemnek nyitva lássuk, hogy így oly helyzetbe jöjjön, hogy sikeresen ellenállhasson a területére való betörés kísérletének.

Az utolsó öt év alatt mi állhatatosan védtük ezen politikai irányt, és minthogy ismét felhők gyűlnek össze a politikai láthatáron, mi alkalmosszerűnek hittük még egyszer nyilvánosságra hozni ezen fontos ügyet.

Arad, 1886. decz. 17.

Angolból fordította:
Menczer Pál.

Első gyilkosságom.

[3. Folyt.] (Regény.)
Ira: Macos G., a párisi rendőrség volt főnöke.
— Az „Aradi Közlöny” számára fordította: H. G. —

II.

Karácson és újév. Borzadalmas felfedezés.

A Valmy-rakparton levő egyik mosohajó tulajdonosa a következő vallomást tette: Pár nappal karácson előtt, mikor uszó mosó intézte körül a szokásos körjáratot végezte, este 11 óra tájban egy kicsiny alkut egység veti észre, a kin egy hosszú felöltő és magas kalap volt. Ez ember viselése gyanusnak tetszett neki, ezért hozzá ment és meg-

uk: Az évi újonczok száma 28,000 főre megy; ezek közül 11,000 az állandóan fegyver alatt álló csapatokra, 17,000 pedig az időnkint szolgálattelésre behívandók, az úgynevezett dorobanczokra esik. Miután az állandó hadseregben a szolgálati idő három év, a dorobancz-csapatoknál öt évre terjed, az első rendes létszáma 35,000, az utóbbi 85,000 ember. E szerint a tartalékosokkal együtt Románia hadi ereje 150,000 emberre tehető: a katonaság iskolázottsága és fegyverzete teljesen a kor színvonalán áll.

TÁVIRAT.

— **Széchenyi miniszter lemondásáról.**

Budapest, decz. 22. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Leghitelesebb forrásból nyert értesülések szerint, a „Pesti Napló” azon híre, hogy Széchenyi Pál gr. földmívelési, ipar- és kereskedelmi miniszter lemondását beadta volna, teljesen alaptalan és ez ezentul sem várható. Ez ügyben minisztertanács nem is tartott.

Tisza Kálmán miniszterelnök és Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter holnap két napra Bécsbe utaznak.

NAPTAR.

December 23. Csütörtök. Róm. cath. napt. Viktoria. — Prot. naptár Dagobert. — Görög-orosz napt. (december 11.) Dániel. — Nap két 7 óra 49 percz. Nyugszik 4 óra 9 percz.

December 26. Az aradi daleyget estélye Strobj (Bauer) vendéglőben.

December 30. A „Kölösey-Egyesület” felolvasó estélye d. u. 4 1/2 órakor a városkása dísztermében.

1887. január 1. Az aradi nyomdászok daleyestélye a Tücherer-szálló éttermében.

Január 10. Aradmegye törvényhatósági bizottságának közgyűlése d. e. 9 órakor.

Az

„ARADI KÖZLÖNY”

előfizetési feltételei.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 ft — kr.
Fél évre	6 „ — „
Negyed évre	3 „ — „
Egy hóra	1 „ — „

Videkre postán szétküldve:

Egy évre	14 ft — kr.
Fél évre	7 „ — „
Negyed évre	3 „ 50 „
Egy hóra	1 „ 20 „

Az előfizetési pénzeket kérjük, legegyszerűbben posta-utalvánnyal, meg a hó vége előtt beküldeni, hogy a lap pontos expedícióját fennakadás nélkül teljesíthessük.

Hirdetéseket a jövő évi folyamra már most is felvesszünk a szerkesztői helyiségben.

Mutatványszámokat kívánatra egy héttig ingyen és bérmentve küldünk.

Arad, 1886. december havában.

Az „Aradi Közlöny”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

kérdezte, hogy mit csinál ily késői órában. Az ismeretlen ekként válaszolt: „Hisz látja, hogy mit csinálak. Holnap vasárnap van és jó fogást reménylök tehetni. Csalogatom a halakat, kedves barátom”, és erre az ember kétfedelű kosarából husdarabokat vett ki és messze behajlítá a folyóra.

A mosó-intézet tulajdonosa tapasztalásból ismer'e a horgászok mindenféle bogarait és nem háborogta az embert tovább, mert rögeszmében szenvedőnek tartotta.

A tények összehasonlításából az tűnt ki, hogy ez eset szombat, december 19-ikén történt, tehát az említett két szöveget csavart darabnak feltalálása előtt két nappal.

E két tény között gyaníthatólag sajátságos összefüggés volt; de tudjuk, hogy a horgászok órák hosszában át tartó álldogálásuk és gondolkodásuk által mily különbözőké válnak és épp ezért feltehető volt, hogy a december 19-iki ember Szegent Péternek ilyen követője.

De ha csakugyan ez volt az eset, akkor fenforgott annak veszélye, hogy a rendőrség hamis nyomra engedi magát vezetetni.

A kitűnő rendőr-ügynökök éppen olyanok, mint a jó vadászok. Ha egyszer nyúlra akadtak, akkor bajos őket e nyomról leterelni és ezalatt a róka elszalad.

A halászok rendszeren bígázt természetű békességes emberek, csendesek, ballagatagok és az emberi társadalom nem félhet tőlük. Nem volt még rá eset, hogy egy horgász embertársának szétadarolására vetemedett volna, még ha az a horgászatban vetélytársa volt is.

Beszélik ugyan, hogy e sport némely kedvelői még a legundorítóbb dolgoktól sem riadnak vissza, ha ez által valami „bámulatos fogást” tehetnek.

Nem-e foroghatott fenn annak lehetősége, hogy egy ilyen fanatikus horgász arra a gondolatra jött, hogy a leghatasosabb csalétek sorozatát egy újjal szaporítsa?

Semmi sem lehetetlen, minden megtörtént már az életben!

Az emberi elmének vannak oly tévélései, melyek a tudományos számítás előtt kipuhatatlanok maradnak és a tébolyhízi orvos számára a legnehezebb problémát képezik.

Egyéb támpontok hiányában ezt a feltevést is szem előtt kellett tartani.

Mindamellett a törvényszéki vizsgálat nem haladt, az ügyet nyilván kellett tartani és várni a további felfedezéseket, melyek tényleg nem sokáig vártak magukra.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— **Aradmegye központi választmánya** e hó 21-én tartott ülésén bemutattatván az országgyűlési képviselő-választásra jogosultak végleg összeállított névjegyzéké, ennek a belügyminiszterhez leendő fölterjesztése határozatilag kimondatott.

— **Müller Károly** ur, ki ügyvédi dolgokban vasárnap óta Nagy-Kikindán időzött, tegnap este visszaérkezett Aradra.

— **Osvald Pál** temetőse. Nagy részvéttel a város egész intelligenciájának jelenlétével ment végbe tegnap délután Osvald Pálnak, Aradmegye gyámjélnőjének temetése. A kopsorút a korszok egész halmaza lepte el. Többek között: Tabajdi Károlyné — szeretett sógorának. Bánatos özege — hű férjének. Öv. Brassy Péterné s gyermekei — egyetlen jöltezőjének. Krivány János és neje — kegyelelelül. Aradmegye tisztikara — Osvald Pál temetőse emlékének, stb. A kopsorút a gyászoló családok kívül következők állottak körül: Fábrián László főispán, Ormós Péter alispán, Salacz Gyula polgármester, Szathmáry Gyula megyei főjegyző, báró Purczel Béla postafőnök, Vannay János árvaszekei elnök, dr. Issekutz Károly megyei főorvos. Reicher Béla városi főpostánál, Wittich szolgabíró, Parecz István, Sarlott Domokos tanácsnok, Abrai Lajos akadémiai igazgató, Várhelyi Géza és Antonovics István árvaszekei ölnökök, Páris Gábor és Kádebe Kálmán tb. főjegyző, Fóthy Nándor főbíró, Szathmáry főszámvérő, br. Mannsdorff Géza, Niedermayer Tóbiás, Krivány János, Gyulai István, stb. stb. Azonkívül megjelentek az aradi lövészegylet képviselőiben Nagy Kálmán, Békffy György, a diszruhába öltözött egy-letti szolgákkal és a honvédegylet tagjai teljes számban gyászolobogójukkal. A gyászszertartás befejezte után Szathmáry főjegyző megratott beszédet tartott. Kiemelte egy Aradmegyeinek mint közéletünknek veszteségét és halálát, mert amily hű, vitéz szolgálja vala hazájának, épp oly lelkesmeretes, buzgó tisztviselője volt megyénknek. A megratott-szággal előadott beszéd mely benyomást gyakorolt a jelenvolutakra. Ezután megindult a hosszú menet a sírkertbe, hol visszhangzott a főjegyző ama kívánata: Nyugodj, a békéltető sír enyhe takarja poidait!

— **Megyei közgyűlés.** Aradmegye törvényhatósági bizottságának teli évnegyedek közgyűlése a rendes időben, január hó második hétfőjén, vagyis 10-én fog megtartatni. A gyűlési tárgyak sorrendjét legközelebb közöljük.

— **Újévi köszöntések megváltása.** A budai és pesti jótékony négyelet kezdeményezése folytán, a kormányelnök, mint az előző években, úgy ezuttal is kijelenté és közzétette, hogy sem az alantas hatóságoktól, sem egyesektől aláírású levek s level, vagy névjegyküldés útján nyilvánuló újévi üdvözléseket nem vár, sőt szívesebben venné, ha az e zimen megtakarítható költségek jótékony célra fordíthatók. — E példát követve városunk és megyénk főispánja Fábrián László, hason kijelentést tett, s Salacz Gyula polgármestert és Ormós Péter alispánt e felől értesítve, fölkerete egyszersmind, hogy kijelentéséhez a maguk részéről is csatlakozva „újévi köszöntések megváltása” czimén, az előző években is követett gyakorlathoz képest aláírású leveket nyissanak s az ekkép befolyandó összegeket, belátásuk szerint jótékony célra fordítsák.

A büntény nagy zajt csapott. A napisajtó sensatiós cikkekkel tartotta izgalomban olvasót.

A császárság-ellenes hírlapok felhasználták az esetet a kormány elleni támadásra, amennyiben a büntény létezését egyáltalán tagadták.

— Az egész dolog pusztá találmány, — mondák e lapok — melyet forgalomba hoztak, miként a bukás szélén álló pénzember egy új vállalatot világáig böcsét, csak azért, hogy a közvéleményt félrevezesse és a politikai helyzet veszélyei iránt tévedésbe hozza.”

Más hírlapok utalva a hulláreszek feloszlásában létele, azt állították, hogy azok kétségkívül egy anatómiai tanteremből kerültek ki és a legerősebb kifejezésekkel korholták az orvostanhallgatókat s on szokását, hogy borzalmas tréfák ütésében mulasztást találnak.

Az anticlericális lapok pedig ügyesen burkolt megjegyzésekkel jeleztek, hogy a rejtély kulcsa csakis egy kolostorban keresendő.

„Biztosan tudjuk, — írta ezek egyike — hogy egy fiatal apaca elűnt, kit a kolostor főnökségének elrejtett a leguagyobb érdeke volt. Neveket még nem mondhatunk és ezuttal csupán annak megjelölésére szorítkozunk, hogy a kolostor, melyben e dráma lejátsszódott, a város környékén, nem messze a Szajna folyásától fekszik.”

Azon lapok, melyek a legjobban értesülteknek akartak látszani, megengedtek ugyan, hogy bűntény forog fenn, de hozzátették, hogy a rendőrség, multájához híven, sem sem fogja a tetteket felfedezni.

Egy szóval az eset napi kérdéssé vált; mindenütt és mindig erről beszéltek.

A gyanúsított tanuló is mozogni kezdtek. Kimutatni igyekeztek, hogy ha időnkint elő is fordul, hogy tanulmányozás céljából a boncteremből egy kart vagy egy lábat a kabát alá rejtve eltűntetnek, de az teljes lehetetlenség, hogy egy egész hullát akár egészen, akár szétadarolva elcipelhessenek.

A napi hírek rovata, mely azelőtt az újságokban csak szerény helyet foglalt el, kezdett terjedelmessé válni.

E rovatban hajdan irodalmi, tudományos és gazdasági eseményeket közöltek és személyről csak annyiban volt szó, ha valóságos történettel állottak kapcsolatban.

Mennyit haladtunk azóta!

Ma már a napi hírek a legfontosabb helyet foglalják el. Először is sensatiósan

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter dr. Szász Iván gyakorló-ügyvédet az aradi kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— **Gazdáltnak karácsonyi ajándék.** Valaki innen Aradról kedveskedni akarván valami fővárosi ismerősenek, 3 kiló hosszúra vágott magyar dohányt küldött neki postai uton s hogy a doboz tartalmát elaltakarja, téz-tanemű czim alatt küldte fel és pedig álnév alatt valami grófnőre cizimezte. Az illető azonban úgy látszik, ismerte azt a fővárosi szokást, hogy a pénzügyőrök a postáról kiadott csomagokat átvizsgálják, tanácsosnak vélte a csomagot a postán hagyni, honnan ez mint faldási helyére Aradra visszaérkezett s mivel az ismeretlen feladó ez ideig nem jelentkezett, a postai szabályok pedig a romlásnak kitett küldeményeknek elkerülését rendelik el, a helybeli postafőnök fölfontotta a kis ládikát, amikor kislútt, hogy a téz-tanemű czimen küldött doboz olyan tiltott portékát tartalmaz, melyre sem czimzett, sem feladó nem kíván igényt formálni. A postafőnökség most a pénzügyőrségnek jelentette az esetet.

— **A kereskedő ifjak társulatának** tegnapelőtti választmányi ülésén Lendvay Sándor alelnök bejelenté Roboz József siketnéma-iskolai tanító ajánlatát, melyszerint hajlandó volna az egylet tagjai részére dijtalan gyorsírási tanfolyamot nyitni. Az ajánlat köszönettel fogadtatott, s nyom-ban rá egész sereg jelentkezett a tanfolyamban való részvételre. Miután a dr. Márki Sándor által tartandó fölőlvásás előintézkedései megbeszéltek, Lendvay alelnök indítványa, hogy a pénztüzetek, kéremének föl nyeremény-osztalékaikból a kereskedő ifjak könyvtárát gyarapítani elfogadtatott, s az ülés egyéb tárgyi hiányában szétoszlott.

— **Uj erdőgyakornokok.** A földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter Pálka Gyula 2-od osztályú erdőgyakornokot és Lágler Gyula végzett erdőcademiai hallgatót és műszaki dijakot a kolozsvári erdő-igazgatósághoz elsőosztályú gyakornokokká nevezte ki.

— **Karácsony-ünnepély.** A Kossuth-utcai finiskola tanszékére tegnap állította fel a szokásos karácsonyfát, mikor is az intézet jöltezői és a növendékeiktől összegyűjtött pénzen a szegény árváknak szerezte meg az az öröm, mit az egyes családokban csak holnap este fog lezajlani. Az ünnepély egy szép karácsonyi énekek kezdődött, mire az intézet igazgatója Zaráy Odón beszélt a gyermekek felőssá-hoz mérten a szeretet ünnepéről. Jelen-volt az intézet hivatalos látogatója ifj. Kristyori János, ki egy egész kosár sütemény-nyel örvendeztette meg a gyermekeket és ki egy szép beszédben buzdította fel a gyermekeket, arra, hogy a szeretet szívükben jölte-vőket iránt mindenkor megőrizzék. Ezután az adományok szétosztása következett. Az intézet növendékei által gyűjtött 6 ft. 98 kr. Neumann Dániel 10 ft-ot ajánlott fel a nemes czélnak és Heeger Ernő iskolalátogató szintén 5 ft-ot adott. Egyéb jótékony egyenletek mintegy 5 forint gyűlt be. György ös s y kedves gyermek-lapjából 18 példányt osztott ki a szerkesztő adományaként. Így körülbelül 30 gyermek ruhátzattal fel s illetőleg kisebb adományban részesítették. Kíváncsok volna, ha a közönség, is megjelene az e fajta ünnepélyen, bizonyára nem távozhatna megilletődés nélkül, látva azt az örömet, mi az árva gyermekeknek ez ajándékozás által szerezte.

— **Orvosválasztás.** Kétegyházán A l m á s s y gróf birtokán hétfőn töltötték be az orvosi állást. Megválasztott Weiss Armin nagy-zerindi körorvos.

kell feldolgozva lenniük és már a „párbeszéd-ek” megkapó alakjában kezdik közleni.

Ez a kor szűksége, mely izgalmat keres, véres és borzalmas dolgokban talál élvezetet.

III.

A Princes-utczában levő kút. Két emberláb.

† B. T. ?

Jegyzőkönyv.

Ezernyolczhatszavankilenczévi január 26-án, kedden este 6 órakor.

Előttük: Macos Gusztáv, Páris város rendőrbiztosa, a törvényszéki rendőrség hivatalnok és a császári államügyesség kisse-gítő közege.

Megjelenik Ringué városi rendőr (40 éves), beosztva a VI. kerület A. dandárába, Christine-utczai őrség és előadja, mint kö-velezik:

„Eppen befizettem délután 2 órai utczai szolgáltatást. Lakásomra indulván, a Princes-utczában megállítottam. Lampon ur, ottani kifiző és közölte velem, hogy lakásának udvarán levő vedres kútból egy rothadásnak indult emberei lábat húzott ki.

Lampon jó is, erősmő lévén, felkértem őt, hogy felfedezéséről ne beszéljen addig senkinek, míg a bíróság közbe nem lép. Ezt megígérte és meg is lehet benne bízni, mert e vizet saját kifőzőjében is használja és így érdekében van hallgatni.

Azt mondta nekem, hogy kutyának az-előtt tiszta vize egy idő óta romlottnak látszott. E felől a házfelügyelővel akart beszélni, csak hogy az őregnek hiányzik az ötödik ke-reke; a macskához való szeretete meg-mo-bilastotta az eszt és miután kedvező kan-durán mostanában pusztult el, Lampon kér-désére csak összefüggéstelen javajszáklással válaszolt.

Hogy a lábat miként húzta ki, ezt Lampon maga fogja elbeszélni.

Szerencsésnek érezvén magamat, ha az úgy további nyomozásában önnök segéd-kezése utasítanak. Régi idő óta e városne-gyedben lakom és ismerem a Princes-utca-lakóit mind.”

Külön kérelem folytán kieszközölték az engedélyt, hogy Ringué rendőr és társainak egyike a szükségesnek találandó kutatásoknál, esetleg polgári öltönyben is, segélyünkre lehessenek.

Ezután jegyzők, Leroy ur kíséretében elmentünk a Ringué által megjelölt házhoz.

— **Helyreigazítás.** Az „Aradi Közlöny” decz. 21-ki számában a csanádmezei népok-tatásról hozott tudósításban a számok kitélelén egy pár oly hiba csuszott be, mely a tény-leges adatokat elferdít. Erre nézve adjuk a következő helyreigazítást: Az első hasábon: 7-ik bekezdés 2-ik sorban 19-99% helyett kell: 10-99. 11-ik bekezdés 2-ik sor 20-51 helyett kell: 29-51%. A 2-ik hasábon: 10-ik bekezdés 3-ik sor hely. hitv. 10 helyett kell: hely. hitv. 17. ágost. hitv. 10. 13-ik bekezdés 2-ik sor így igazítandó: a fű t é s, t i s z t o g a t á s, s e p r ó k: 8811 ft, tanszerek: 1895 ft. mert a fűtő, tisztogatók, seprők külön czim, a tanszerek is külön czim; a 8811 ft teljesen el van hagyva.

— **A siketnéma karácsonyfájára** és a szegény siketnéma-növendékek ruházására újabbán következő adományok küldettek be: Politzer Flóop deványai földbírtokos 10 ft; Kristyori János 5 ft; Sehanann Edeén 1 ft; Krecs m á r i Antal ivón (bektüde: Böhm Lajos állomás-főnök) 1 ft 20 kr.; N. N. kisasszony 40 kr.; Gluck Dezsőné egy női felső-kabát, összesen 17 ft 60 kr. Mely összeg az ed-dig már kimutatit 47 ft 90 kr-hoz adva, kitesz összesen 65 ft 50 kr. A nemeslelkű adományozóknak a felügyelő bizottság nevében is köszönetet mond Aradon, 1886. decz. 23-én, R o b o z József, az aradi siketnéma iskolájának tanítója.

— **Tenyészbikák eladása.** A városi gazdasági szék két darab, tenyésztésre már alkal-matlan, de jól kihizott városi bikát fog most penteken eladani s helyettük egy magyar s egy külföldi faj beszerzését fogja javaslatba hozni.

— **Tűzoltó-gyújtogató.** Így fejtegette legalább e szót A l b a Floare nagy-halmágyi lakos kárára f. hó 19-én este 9 órakor kiűtött tűzhöz oda sietett csendőrség. Graza Juon a gyanu elhárítása végett e g é s z o d a d á s -s al oltott a tűznél lakostársával, mintegy ver-senyezve azon lángoknál, melyeket kevéssel előbb boszuból ő maga idézett elő. Az éles szemű őrsvezető, Szabó János azonban — mint lapunknak írják — észrevette, hogy az ipse vize a lángokat csak jobban éleszi, nem-csak hogy felmondta segédkezését, hanem a há-ladátlan az oly jól kivilágított helyet egy e-gészen sötéttel cserélte fel, a hol szépen beval-lotta, hogy biz’ a háziak kikerülhettek volna a veszélyt, ha beváltott fenyegetéseinek hitelt adva, visszafogadják őt éjjeli szállásra.

— **Betörés.** B a r n a Ferenc szemlaci lakos házába ismeretlen tettesek folyó évi novemberbő 30-án virradóra behatoltak s on-nan 17 darab párnát, 4 dunált, két vég vasznát, két selyem-kendőt, három kasmir-kendőt, több darab posztó felöltőt, összesen 213 ft értékben elvitajoltak. Bár a tettesek kideríté-sére a legmesszebb menő intézkedések té-tettek meg, eddig eredmény elérhető nem volt.

— **Házának és a főváros.**

— **Az egri állapotok.** Lapunk tegnapi számában már röviden megemlítettük, hogy Lőrinczy János, az egri közgyám nyomtala-nul elűnt. Erre vonatkozólag meg a követ-kező részleteket adjuk: A megye közigazga-tási bizottsága Nagy Bernát városi képviselő följelentésére akkor, smidőn Keglevich Béla gróf főispán Tavasy polgármestert felügyesz-tette, Lőrinczy János városi közgyám ellen több súlyos s részben önmaga által már be is ismert törvény- és hivatalellenes ese-ménye miatt fegyelmi vizsgálatot rendelt. Amint Tavasy a főispáni felügyező hatá-rozat végrehajtott, Lőrinczy masnap elűnt Egerből s azóta senki sem tud hollétéről hirt

Lampont üzleti helyiségében épen egye-dül találtuk; vendégek nem voltak jelen. Be-vezetett lakásának egyik szobájába, hogy ott mások által nem zavarta, a felfedezésére vo-natkozó részleteket elmondja.

A következőket beszéli:

„Körülbelül két hét óta tapasztaltam, hogy a vederről, melylyel a lakók és én is a vizet a kútból felhúzzuk, a felhúzás alatt kü-lönös cseppek folynak le, melyek leárrván a mélységbe, szokatlan zajt okoznak.

Régibb időben a vizet egy vegyszéssel megvizsgáltattam és az frisnek, tisztának s egészségesnek nyilvánította, melyet minden-nemű házi használatra alkalmazni lehet.

Egy idő óta azonban tapasztaltam, hogy a mily kellemes italu volt azelőtt; most ép oly undorító.

En ki akartam e változás okát puhatolni és erre felhasználtam azon időpontot, midőn utolsó reggeli vendégem eltávozott. Lemen-tem pinczémbé, honnét egy falnyílás a kut belsejébe közelebbi bepillantást enged.

Gyertyát gyújtottam és színez segélyével a viz felületéig becsúsztattam le. Lent fénylő pontot vettem észre, mely a viz fölő látszott törekedni.

Egy több águ csáklya segélyével sikerült egy csomagot felhúzzom

adni. Sokan öngyilkosságra következtetnek e hírtelen s nyomtalan eltűnése, mely hírtelen azon körülménnyel vélik támogathatni, hogy Lorinczy ellen már az eddigi vizsgálat is súlyosabb beszámítást alá eső tényeket derített föl s a Kegyelmi bíróság ötödik ülésén, először fölépítést látni kellett, hogy elnézésre nem számíthat, sorsát nem kerülheti ki. Grónay S. helyettes polgármester a tanács határozata alapján hivatalos zár alá vette Lorinczy iradját és iratát s folkeresésére azonnal megiette a kellő intézkedéseket. A városban ez eset folytán mindenki izgatottan és élénk érdeklődéssel néz a folyton több és több rendtelenséget föltáró fogelmi vizsgálat elé, melynek immár két alakja (Szalay és Lorinczy) keresett szökésben menedéket.

Öngyilkos szerelmek. Hétfőn este 10 órakor egy gyalogsági káplár jelent meg egy fiatal nőt a budapesti „Orient” szállodában és szóbát kért. A III. emeleten a 68. számú szobát jelölték ki számukra, melyet azonnal elfoglaltak s arra kérék, a szobaleányt, hogy reggel 7 órakor keltesse fel őket. Reggel a mondtott időben a szobaleány bekopogtatott az ajtón, de nem kapott választ. Kulcsal felnyitotta az ajtót. A káplár az ágyban fekvő férfit, élettelenül s a nő az ablak kereténél felakasztva csüngött s melléből két helyen is csöpögött alá a vér, mely ruháit egészen ellepte. A káplár holttestét felkötve a fölvetűvel, melyből s golyólyányzott. A szobaleány lármát csapott, mire összerutott a szálló egész személyzete. Rendőrt hívták, aki jelentést tett a kapitányságnál s ez vizont azonnal értesítette a katonai téparancsnokságot. A rendőrség részéről nyomban a helyszínré sietett Pekáry Ferenczközponti felügyeletet tartó fogalmazó dr. Roth rendőrorvossal, míg a katonaság részéről Tarnay ezredorvos, Csányi Frigyes főhadnagy és Eutin Constantin hadnagy jelentek meg a szállóban. Felvették a tenyalást, helyszíni szemlét tartottak s kihallgatták a szállóbelieket. Kiderült, hogy a gyilkos káplár Stern Samuk hívják, a 69. gyalogezredben szolgált, hétfő óta nem jelentkezett a kaszárnyában, minél fogva a téparancsnokság megkereste a főkapitányságot körözése iránt. A nő, a káplár kedvese: Weiss Berta 18 éves budapesti varrónő, a ki a Tukori-utczában lakott. A nő bal mellén két lövő volt, de ezek nem voltak halálosak, mert ezután a nő meg felkelt, az ablakhoz ment s annak szarufájának szoknyájának foszlányával felakasztotta magát. A káplárt a golyó éppen szíven találta s az orvosok véleménye szerint azonnal meghalt. Az asztalon három zárt és egy nyitott levelet találtak. A zárt levelek magánemberekhez vannak intézve, míg a nyitottban tudtul adják, hogy közös akaratuk önkéntleg vetnek véget életüknek. Ezt mind a ketten aláírták. Tetűknek okáról semmit sem említettek, de nagyon valószínű, hogy szerelmek. A leveleket a rendőrség vette magához s a czimzettek megidezték, hogy talán a zárt levelek felvilágosítást adnak a kettős öngyilkosság okáról. A nő holttestét a Rókus-kórház halottas-házába szállították, a káplár holttestét pedig kivitték a XVI. számú helyőrségi kórház boncztermébe.

Rablógyilkosság. Besztercebánya az ország legerényesebb városai közé tartozik. Kisebbszéri lópások is ritkán fordulnak elő a városban, annál nagyobb izgatottságot kelt tehát a következő eset, melyhez hasonló Besztercebányán emberemlékezet óta nem történt. F. hó 20-ikán, éppen hetivásár napján, délelőtt 10 órakor Jozefinén, egy igen élénk forgalom helyen levő kávé- és pálinka-mérés tulajdonosnője hazulról eltávozott. Mikor 11 óra felé visszatért, a kiszolgáló fiatal 16-17 éves leány felváltott erekekkel és szétvert fejét halva találta a földön, feltört pénzes szekrényéből 20 frtja elraboltatott. Több gyanus egyént elfogtak.

Szétmetezett bankok. A pénzügyminiszter a következő közérdekű figyelmeztetést teszi közre: Tapasztaltatott, hogy oly államjegyek fordulnak elő forgalomban, melyek egyes részek kimetszése után ragasztottak ismét össze s a kimetszett részek újabb államjegyek összekészítésére használtak. Ezen körülmény oly hozzáadással hozhatik a közönség tudomására, hogy a kimetszések által megcsontított államjegyek elfogadásától óvakodjék. Kelt Budapesten 1887. december hó 12-én. A m. kir. pénzügyminiszteriumtól.

Az államóson született. A cseklési vasuti állomáson f. hó 19-ikén szokatlan ismeretű történt. Egy Krimpl nevű cseh csipkekereskedő fiatal neje Budapesti Prágába utazván, Dionszeg állomás környékén szülési fájdalmak lepték meg, pedig oly rohamosan, hogy a cseklési állomáson már képtelen volt saját erejéből kiszállani. A humánus állomásfőnök és személyzete siettek tehát segítségére s ideiglenesen a váróteremben helyezték el. Mielőtt a bábaszón megérkezett volna, a váróteremben a cseh nő egy egészséges fiúgyermeket szült, ki az állomásfőnök indítványára az anyaszájra beleegyezése mellett magyar honpolgárként iratott a cath. egyház anyakönyvébe.

Új hírek Jókai Mór és leánya külföldi utjokról Budapestre visszatértek. — A magyar vasuti igazgató s a góke napokban tartották az idei utolsó értekezletüket s a jövő évre a magyar államvasutak igazgatóságát választották közös ügyek intézőjének. — A bór én keddén az a hír járta, hogy orosz igazgató befolyására Bulgáriában kitört a lázadás; de a hír nem nyert megerősítést. — Ujvidékről azt írják, hogy ott a püspököt kinevezett Bende Imre helyébe Móricz Pál akarájk fölépítettni képviselőjelöltnek. — A torontáli iparműkiállítás, melyet e hóra terveztek, márczius 27-én lesz Nagy-Szentmiklóson. — Debreczenben Csányi Ede közpórházi tisztviselő a zsidó vallásról áttért a rel. hitre.

A nagy világ.

Liszt hajfúrtja. Essipoff Annette zongoraművész egy hajfúrtót visz magával Lisztől, melyet pár hóval a mester halála előtt maga vágott le egy bécsi estélyen. A vastag hajfúrtót gyűrűbe foglaltatta s azóta mindig úján viseli, ha játszik. Elhatározta, hogy a gyűrű nélkül sohasem lép fel többé,

a mint kis keresztye nélkül sem zongoráz soha. Ha ez véletlenül nincs nyakán, megvárja a közönséget s baba kocsiz érte. Anyira zavarja a hiánya. A művész meg van győződve arról, hogy Liszt hajfúrtja ritka erő ad kezének. Pedig már most is oly erős a kéz, hogy a diót egy ujjal szétöri.

Diderő szobor. Abból a kinos ügy alkalmából, a mely a francia kamarában Baffier szobrász és Germain Casse képviselő között a múlt héten lefolyt, a „Temps” jellemző történeteket közöl a párisi szobrászok nyomoráról, a mely sokkal nagyobb, mint a többi művészeké, mert a szobrász művének előállítására jóval több költségbe kerül, mint pl. a festőé. „Ha megfordultok az „Ecole des Beaux Arts”-ban, — így végződik az említett közlemény — a Du Murier udvarban egy bronz Mercur-szobrot láthatok. A jobb karja hiányzik s ez a hiánya abba a tévedésbe ejti, hogy görög eredetű mű előtt állasz. ... Ez a Mercur az utolsó műve Briantnak. Daczára, hogy a művész a prix de Rome nyertese volt, s tehetősége kevés máséhoz hasonlítható, mégis mindig munka nélkül volt. — Lakását és műtermét egy szánalmas padlás-szobába helyezte el. — Itt alkotta Mercurt egy hideg télen át, összekuporgatva a kőszeten akkora, a mely órában a modellé-jelölt: a többi időt éhesen, hidegben töltötte. Egy éjjel oly kegyetlen hideg volt, hogy mindent, ami csak ruha volt, magára rakott, csakhogy felmelegedjék. A mint járában tovább diergett, kétségbeeséssel gondolt a mesterműre, a melyet a megelőző napon fejezett be, s a melynek anyaga megfagyhat, s akkor vége meg reményének is. Rövid gondolkodás után fölugrott ágyából s magról lészedte a ruhát, hogy a szobrot betakarja s így megóvja az elpusztulástól. Aztán újra lefeküdt. Cavalé barátja, másnap reggel csontá fagyva találta az ágyban. Ez a szobor, a melytől feláldozta magát — az is megfagyott. A remekműnek, a mint megmozdították, le hullott a jobb karja. És így esonkán, a mint volt, érezbe öntöttek, aztán felállították az „Ecole des Beaux-Arts”-ban a fiatal szobrászok épülésére.

Nincs többé betörés. Ha igaz, a mit írnak, egy a betörési ipar nagy átalakulának néz elébe. A betörők szövetségére feloszlás vár, tagjainak új, kevesebb jövedelmű foglalkozás után kell látniuk. A fészítő vas hősei nem fogják többé csendes éjféli órák az ékszerész-boltokat kitalarítani, vagy az óras boltját kedélyes buzgalommal kirabolni. Mind e csodát perze csak a villamosok idézheti elő. Egy prágai ügyvéd, dr. Taussig, ugyanis oly villamos készüléket talált volna fel, mely a boltokat összekötne a rendőrséggel és ha valahol éjjel nem a rendes uton járnának emberek, rögtön jelt adna. A rendőrség tehát tetten kaphatná a betörőket. A találmány egy „betörés ellen biztosító részvény-társaság” értékesítés. Hol végződik itt a komolyosság és hol kezdődik a téria, nem tudjuk. Magáról a találmányról Karies főmérnök előadást fog tartani a bécsi electrotechnikai egyletben, akkor majd kislál való.

Egy volt zsidó a szentek közt. Amint a „Moniteur de Rome” jelenti, a ritus-congregatio szombati ülésén elhatározták, hogy a „Szent lélek”-ről és „Szent sziv”-ről nevezett congregatio alapítóját, Lieberman kereszttel zsidót a szentek közé fogják helyezni. — Az eset tudtukkal páratlanul áll a catholicus egyház történetében.

Botrány a római aristocraták közt. A római aristocratia körében két képviselőnek a „Circolo della coccia” aristocratica clubból történt kigolyozása képezi általánosan a beszéd tárgyát. Chissini és Compagna báró képviselők, kiket Teano herceg és Cappelli marquis ajánlottak, ugyanaz a sors érte. mint annak idején Massari képviselőt: egy csomó botrányhajhász ifjonez a választás alkalmával kigolyozta. Az izetlen tréfán az aristocratia egészen felháborodott, s a kigolyozott képviselőket általánosan kitüntető figyelemben részesíti, hogy így demonstráljanak a kigolyozás ellen. A club elnöke és igazgatósága lemondott tisztjéről s rendkívüli közgyűlést hívott össze, hogy a két képviselőt újra jelöljék és bocsássák választás alá. Ha ezt a javaslatot elejtik, a club legkiválóbb 80 tagja ki fog lépni és új clubot alakít.

A holt király vendége. A madridi királyi palotában néhány nap előtt nagy izgatottságot keltett a következő eset: Krisztina királyné lakosztályába belerodott egy férfi, kinek rejtélyes módon sikerült eljutni a fiatal királyi szobáiba. Két dajka, a ki először meglátta az idegen férfit, ijedében gőrcsöket kapott. Kiabálással odasietett egy testőr és a talakodót mellen ragadvá, lezúrt az őrszobába. Mikor a királyné ennek híret vette, haláláig azt lett; izgatottan várta, hogy az ember mit fog valótani. Úgy látszik azonban, hogy a szegény örlt, meri — mint mondja — azért jött a palotába, hogy meglátogassa a holt királyt.

Hercules és a termes hölgy. Angol lapok írják e furcsa történetek, mely a törvényszéki csarnokban is folytatást nyert. Nemrég Oxfordban mr. Robinson Crabe lovartársulata egy pár előadást tartott. A közönség tömegesen tudult a cirkuszsba. A tarsulat fővezérejeit Cirk erőművész, vagy mint szerényen nevezi: Hercules a világ nyolezadiki csodája — mutatványai képezték. Az előadások egyikét egy pár londoni diák is végig nézte és egyik közülök hangosan odaköltött a Herculesnek: „A mit itt maga produkál, azt én is tudom, maga nem világ csodája!” A közönség egy része megtáposolta, más része pedig kipisszgte a közbe-kialtót. A csend helyreállván, a diák, ki mint utólag kiderült, Brechmann nevű jogász volt, a közbajra ki-ment a köröndre, levetette kabátját, feltitette ingujját és szép fittuszt mellett vigan emelgette mindazokat a nehézségeket és vasrudakat, egészen úgy, mint lévelsel szelött a Hercules. A „Hercules” kétségbeesve látta, mint foszik nyumba sadsor-szejel, körülnézett és a nézőtér első padsorában véletlenül megpillantotta Oxford egyik legtermetesebb hölgyét, Mrs. Wackerillt. Gunyoson odaszóla a jogásznak: „Ezt csinálja utánam”, s pehelyként felemelé a megieptt hölgyet és mintegy 5 percig táncolt, a raskos asz-

zonyt magasra lóháza feje körüli. E tánc-revolütio közepett Mrs. Wackerill egymás után leejtette nyakkendőjét, kalapját, hajfúrtját és végül — tournure-jét. A megtánc-zoltatott asszonyságnak folytána „Hercules” becsületessé miatt bepörölt. A Hercules azzal védekezett, hogy az incriminált tettet önvédő-lélek követte el, mert a jogász letromfolta volna, ha szerencséjére e tánc-zoltatást nem producálja, mit a jogász meg-tett meg sem kísérelt. Késznek nyilatkozott a sértett hölgytől bocsánatot kérni, ezenfelül biztosítja, hogy csakis szépsége miatt esett rá a választása. E kijelentéssel a hölgy megelé-gedet, kezét nyújtott a Herculesnek és a tárgyalás az erőművész felmentésével végződött.

A fürdő foglya. Párisból írják a következő kalandos történetet. Bizonyos X. Frigyes báró bejelentette egy lakásbirtót irodá-ban, hogy a Monceau negyedben egy lakosztályába bérbe kiadó. A mult szorban aztán egy kifogástalan öltözött és modoru fiatal ember jelentkezett nála, ki a lakosztályt megtekintvén, kijelentette, hogy kibérli, sőt ösz-szes butorait megveszi 25 ezer francért. A bárót elragadta a kellemes bérlő, még in-kább a fényes ajánlat. Természetesen elfogadta az ajánlatot s lakóját rögtön reggeli-hez hívta meg. A fiatal ember aztán elmondta, hogy ő a francia-német háboru-ban elesett G... gróf tábornok fia. S azért, hogy hatazezer franc évi jövedelem van, — mondta a fiatal gróf bázuinak — ne higgye, hogy henye életet élék; szeretem az irodalmat s egyik névtelen szerzője vagyok a „Josephine vendue par ses soeurs”-nek. A bárót mind jobban érdekelte a szeretet-remlő fiatal ember, annyira, hogy meghívá-sát ebédre elfogadta, este pedig együtt men-ték a fiatal szerző darabjának megnézésére a színházba. Színház után együtt vascorálta s együtt térték baba, hol a fiatal gróf is már elfoglalta lakását. Másnap reggel a gróf meglátogatta nyájas háziurát s fölkeré, magya-rázza meg neki fürdőszobájának berendezé-sét, melyet tegnap elfelejtett tüzetesen szem-lügyre venni. A báró szívesen vállalkozott s magyarázni kezdte a fűtő szerkezetét, a csap-akat. „Legszívesebben lenne talán”, vélte a fiatal gróf, „ha ön előttem megfürdök.” „Pompás gondolat!” szölt a báró, azonnal levettöztött s a kádba ült, kellemesen locsol-gatva a tegnapi lakomázás közben elbágydít tagjait. A fiatal bérlő csak erre várt. Gyor-san kingrott a fürdő-szobából, magához vette a báró erszényét, melyet az öltöző-szobában hagyott, az ajtót kívülről rázárta és megil-lant. Még most is szabad.

Rövid hírek. A trónörökös-pár meglátogatta a Bécsben rendezett szerb lázi ipari kiállítást, hol Falke udvari tanácsos és Bogicevics szerb követ s neje fogadták. — Báró Mayr Ernő budapesti követünk legközelebb visszatér székhelyére, de csak hogy visszahívó levélét átnyujtsa; új követ fog kinevezetni Washingtonba is, továbbá új főcsonul Kairóba. — Lackner Pál, az osztrák-magyar bank jelzálog-osztályának főnöke, meghalt élete 42-ik évében; pozsonyi születésű, széles körökben becsült férfin volt. — Munkácsy Mihály New-Yorkból karácsony első napján indult vissza Európába. — Málán s szerb király a fehér sas-rend nagykereszt-jét adományozta gróf Khevenhüller belgrádi volt követünknek a tiszeletere bucsulakomát adott a követünknek s tiszeletere bucsulakomát adott a követünknek. — Kader, az arab csoda-doktor nem gyógyítja többé Genuában a szembetegeket; nincs diplomája s ezért a hatóság megtiltotta további működését.

SZÍNHÁZ.

— decz. 22.

„Pünköszt Florenczben” ma este csekély számú közönséget vonzott a színházba, a mi különben egész újság a közönség állandó érdeklődése mellett. Az előadás azonban egész aumódval folyt le és Kíss Mihály (Fra Bombard) éppen oly találó és minden ízében dictator volt, mint a minő kedves és jeles Rita volt Spányi Lenke. Németh János (Angelo), Nyilassi (Castrucci), Boránd (Sparacani) és Fenyéri (Lorenzi) sokat segítettek a különben hátatalan operette ez idén előreláthatólag utolsó előadásán. Oza-kónál originalisabb s mulatságosabb köve-tet bajos volna találni.

Irodalom és művészet.

Kisebb utirajzok. I. II. harmadik és negyedik kötet, második bővített kiadás. Irta Maszlaghy Ferencz. Ily czim alatt jelent meg e napokban Buzárovits Gusztáv könyvkiadónál Eszt rgomvan, szerzőnek ugyanott megjelent s előnyösen ismert „Kisebb utirajzok I. és II. kötetének folytatása. Keresetlen szép előadás, élénk képelem, széles ismeretkör és a mi a szező jellemző sajátsága, naiv humor dűvözi műveiben az olvasót. E két kötetnek a szellemi élvezeten és hasznos tanulságon felül, amelyet az olvasónak nyújt, még az az előnye is van, hogy a legtöbb olvasóban a legszebb és leg-újabb reminiscenciákat ébreszt föl ama hely-lyek iránt, a melyeken már megfordult, vagy a melyeket még látni óhajt. A ki a szerző művének két első kötetét már bírja, el ne mulassa e folytatásgos újabb két kötetet megszerezni. — a mely különben teljesen ön-álló és magában is független egészét képez. A csinos kiállítás 21 ívre terjedő két kötet ára 1 ft 20 kr, diszes vászonkötésben 1 ft 80 kr.

KÖZGAZDASÁG.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara teljes ülése. — december 22.

Grunwald Ferencz elnökle alatt jelenlétok: Elias Armin és Réthy Lipót alelnökök, Bing Vilmos, Báth Ber-nát, Eckstein György, Fikler János, Herz Miksa, ifj. Kristyory János, Lustig Adolf, Müller József, Maurer András, Nikolits Péter, Spitzer Ignác, Traytler Antal bel-

tagok és Kneffel Károly levelező tag. Dr. Gaál Jenő titkár, dr. Marschall La-jos m. titkár.

Előzők a megjelent kam. tagokat üd-vözölve, a gyűlést megnyitottak nyilvání-totta és a jegyzőkönyv hitelesítésére Herz Miksa, Nikolits Péter és Traytler Antal tagokat kérte fel.

Ezután a titkár tette meg szokásos je-lentését a kamara iroda tevé-kenysége ügyforgalmáról, mely jelentés helyeslő tudomásul vétetett.

Következett a napirend, melynek első tárgyat a földmívelési, ipar és keresk. minisz-teriumnak azon intézkénye képezte, amelylyel a kamara újra alakulási sához szük-séges munkálatok foganatosí-tását elrendeli.

A titkár jelenti, hogy az elnökség a rendelet vétele után azonnal intézkedett, hogy a miniszteri felhíváshoz képest a kamara ke-rületében levő kereskedők és iparosok külö-nköl és közösgenket szerkesztendő névjegy-zéke mielőbb elkészíttessék; s hogy ezen munklat a törvényhatóságoknak mielőbb el-küldhető legyen, az indokában egy kiségitő napidíjast alkalmazott.

A teljes ülés a miniszteri rendeletet az elnökség által annak gyors végrehajtása érde-kében tett intézkedést tudomásul vette, együt-tal ohaját fejezte ki, miszerint minden lehető elkövetéssék, hogy a kamara tagok válasza-t és ezután a kamara ujjraalakulása mielőbb eszközölhető legyen.

Tárgyalattott a kolozsvári társ-kamarának felterjesztése az egy forintos ál-lamjegyeknek a forgalomban tapaszttal elégtelensége s az elrongyolttaknak a forga-lomból kivonása tárgyában. — A felterjesztés pártolattatni határozottat azzal, hogy a kormány tegye megfontolás tárgyá-vá, vajjon nem volna-e lehetséges az államje-gyeknek az 1865/7. XV. t. czikkben megha-tározott maximális összegben belül az egy fo-rintos államjegyek mennyiségét különösen a nyári hónapokban, midőn azokra nagy szük-ség van, megfelelően szaporítani. A felter-jesztésben továbbá felkérődött léte a miniszte-rum arra is, hogy az egy forintos államje-gyekhez jobb minőségű papirt használjon és az elrongyolttakat gyakrabban cseréltesse ki.

Ez alkalomból felléretik a miniszterium a forgalomban nagy számmal előforduló lyu-kas, kopott és összevert 10 és 20 krajczáro-soknak új veretésekké való kicserélésre is. Az aradi ipartestület megkeresése fol-ytán a kamara részéről felirat fog a minisz-teriumhoz intézteni a vidéki váro-sokban emelendő új épületek adómentességi időtartamának meghosszabbítása iránt s a vonatkozó felirat pártolást végett a hazai társka-marakkal is közöltetik.

Bemutatottt ezután azon vegyes bizott-ság munkálata, mely az utolsó teljes ülés ál-tal a végből küldetett ki, hogy tegyen ja-vaslatot arra nézre, miként volna a törvény értelmében az iparosok segédekét terhelő, de a munkaadók által fizetni kötelezett s a segédek béréből levonható kereséiadó ezekre áthárítható.

A javaslat anélkül, hogy ezuttal érdem-leges tárgyalás alá vétetett volna, vélemény-nyilvánítás végett a b-csaba i ipar-tesztületnek, mint a mely ezen ügy-ben közbenjárásért a kamarához fordult, ada-tott ki.

Majd az elnökség jelentette, hogy meg-hívása folytán az aradi kereskedők és ipar-osok közül többen értekezletet tartottak, hogy a vasuti szállítási körüleset-leg előforduló nehézségeket vagy visszásságokat, valamint az azok elhárí-tására szolgáló módokat és eszközöket meg-beszéljék, illetve ez irányban javaslatokat te-gyenek vagy óhajokat nyilvánítsanak.

Az értekezlet megállapodásához képest a vasuti szállítási körül leginkább érdekelit ga-dák, kereskedők és iparosok a lapok utján, valamint külön levelekben is felhivatni ha-tározattak, hogy netáni sérelmeiket, pana-szaikat vagy óhajukat szóval vagy írásban mielőbb a kamara tudomására hozzák, mely is azokat rendszeres munkáltaiba foglalva, ér-vényesítés végett a m. kir. államvasutak ardi üzletvezetőségé elé terjesztendi.

A közös bizottság ujjraalakí-tása a következőkben a sorrendben, a teljes ülés elhatározta, hogy miután a kamara a legkö-zelebbi időben egészen újból alakul, addig, míg az megtörténik, a jelenlegi közös bizott-ság tartassék fenn.

Számvizsgáló bizottsági tagoknak Herz Miksa, Szontagh Gyula és Tessényi Zsigmond választattak meg.

Ezzel a napirendre kitűzött ügyek le-tárgyalása lévén, pölöltag felvetett meg a budapesti kereskedelmi muzeum igazgatóságának megkeresése, hogy Aradon a muzeum képviselőt a ka-mara vállalja el, B-Gyulát és Makót illetőleg pedig a választandó képviselőkre nézve javaslatot tegyen.

A teljes ülés elhatározta, hogy Aradon az ügy érdekében a képviselőiséget a kamara elvállalja, B-Gyulára pedig képviselőül Do-bay János kultagot és Makóra az ottani ipar-tesztületet h-zza javaslatba.

A debreczeni iparosifjúság önképző és betegsegélyző egylete anyagi tá-mogatás iránti kérélmére a teljes ülés fede-zeti alap hiányában nem tehetett eleget. Olvasottat a nagyszabeni m. kir. pén-zügyigazgatóság átirata a czukor és sör-forgasztás t. megadóztatá-sáról szóló törvény értelmében, Hunyad-megye területen alakított adókievő és fel-szólamlási bizottságokba bizalmi férfiak és póttagok kijelölése iránt.

A titkár jelentette, hogy a megkeresés sűrűsön elintézésre kértetvén, az elnökség ugyanazon egyéneket jelölte ki, kik hasonló minőségben már az előző években is mű-ködtek.

Végül elfogadtattott Bing Vilmos bel-tagnak indítványa, hogy miután a suly sze-rinti szeszkereskedés beho-zatala ellen nyomatoskos szavu érde-keltek nyilatkoztak, úgy hogy annak életbe-léptetése ha nem is ejtetett el, de minden

esetre késeltetve van: intézzen a kamara fel-terjesztést a miniszteriumhoz, hogy addig is, míg ez megtörténhetne, oly táblázat dolgoz-tassék ki és használata kötelezőleg mondas-sék ki, mely a szesz terelőzetának a hőfok módosulása folytán kétfélekéző főtogat — vál-tozására az igazi szeszfokok kitüntetésénél kellő tekintettel legyen.

Hasonlóképpen elfogadtattott a titkár ál-tal tett azon indítvány is, miszerint kérje fel a kamara a felettes miniszteriumot, járna közben a közös külügyminiszteriumnál, hogy miként az osztrák kamarához ideig-le-ness g y a k o r n o k o k, azonképpen kül-dessenek azok a magyarországi kamarákhoz is, és pedig necsak a bu-dapestihez, hanem a vidéki kamarákhoz is felváltva, hogy így hazánk közigazdasági vi-szonyaival is közelebbről megismerkedvén, majdan mint consuloq vagy consulsági tiszt-viselők hazai érdekeinket is jobban szolgál-hassák.

Ezzel az ülés, miután az elnök a tago-knak kellemes ünnepeket és boldog újévet kí-vánt, véget ért.

Vegyes közlemények.

A magyar államvasutak ötvenedik heti bevételeinek kimutatása: 1886. december 10—16-ig: utasok száma 98,160, árúk 122,480 tonna, bevétel 598,700 frt, 1885. hasonló száka-ban 523,617 forint, ez idén több 73,083 forinttal; 1886. január 1-től decz. 16-ig: utasok száma 5,480,519, árúk 7,204,910 tonna, bevétel 32,487,720 frt, 1885. hasonló száka-ban 32,132,657 frt, ez idén több 355,063 frttal.

Szösszűlet.

(Deczember 22.)

(B.) Készará nyagban 26.—26.25, ki-esinyben 26.75 hordó nélkül, per 100 li-ter %.

Budapesti gabnatőzsde.

(Deczember 22.)

Gyenge kivitel, mérsékelt vételkedv, 10000 mm. forgalom. változatlan árakkal. Tavasz-i buza 9.08—9.09, új buza 8.77—8.78, új ten-geri 6.10—6.12, tavaszi zab 6.52—6.54, ká-poszta-repce 11.50—11.62.

Budapest, deczember 22. (Az „A r a d i K ö z l ö n y” eredeti távirata.) Az esti tőzsde zárlati árfolyamai: Magyar aranyjára-dék 104.30, magyar papírjárdék 93.85, ma-gyar hitelbank 304.—, osztrák hitelbank 295.—, London 126.15, Páris 49.65—.

Sertéskereskedelmi oszrnok.

— Budapest-Kőbányán. —

Kőbánya, deczember 20. Szedett sertés nagy mérvben hajtatott fel. Magyar országgi árag, nehéz 38.—39.— forintig, magyar országgi fiatal nehéz 38.—41.— forintig, magyar országgi fiatal közép 40.—41.— forintig, magyar országgi fiatal könnyű 40.—41.— frtig, magyar szedett nehéz 38.—39.— frtig, magyar szedett közép 39.—39.50 frtig, magy, szedett könnyű 38.—39.— frtig, romániai bakonyi átmeneti nehéz — frtig, rom. átmeneti bakonyi könnyű közép — frtig, rom. átmeneti bakonyi könnyű — frtig, rom. átmeneti eredeti nehéz — frtig, szerbiai átmeneti nehéz 37.—38. frt szerb. átmeti közép 37.—38. frtig, szerb. átmeneti könnyű 36.—37.— frtig. — Hízó egy éves —, hízó 2 éves makros 30.—36 elősúlyban 4% —, forint, 2 éves hízó a vasutról mázasával 30.—34. — frt. Az árak hízalt sertéseknek páronként 45 kilós 4% levonással kilogrammonként értendők. Makros sertés elősúlyban 4% levonással — forint. — Ro-mániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneti adtak át, vevőn s páronként 3 arany vám megítéttnek.

IDEGENEK NEVSORA.

(Deczember 22.)

Fehérkereszt-szálló. Solitéz Oszkár, birt. Te-mesvár. Szabó Lajos, Mák S. Vidéki J. J. birto-koz. Battonya. Dobos Tamás, birt. Erdély. Molnár Ar-pád, birt. Bpest. Schön L., Roth E. Kuntz J., Rosen-berg M. Bloch J. utazók. Bpest. Hamel J. Wagner B. Ahelez S. M., Fischer K., Girschig M., Marosy J., Frankfurter N. utazó. Bőcs. Csahák B. utazó. Brunn. Királyhegyi S. utazó. Nyitra. Nádor-szálló. Babó János, birt. Bilét. Montag L. birt. Dombegyháza. Izekut István, birt. Pécska. Kor-buly J. birt. Orosháza. Rajla Zsigmond, jegyző. Szem-lak. Glück N. keresk. Déva. Tóth Béla, gazdasz. Makó. Gurecs János, földmives, Sándorház. Aranykules-szálló. Lippert L. birt. Soborsin. Schreier N. hegédűművész. Szeged. Lőder L. bérlő, Battonya. Leipniker S. bérlő, Kunigata. Gombó Sándor, keresk., Sajány.

KIS LOTTO.

N.-Szében, deczember 22-én: **37. 17. 88. 61. 6.** Prága, deczember 22-én: **51. 85. 77. 9. 27.**

Arad városi színház. Folyó m. 83. 3. kiadórlet 25. szám

Csütörtök, 1886. deczemberhő 23-án:

Széchy Mária. Eredeti történeti színmű 3 felv. Irta: Dóczy Lajos. (Rendező: Krecsányi.)

Személyek:

Gróf Széchy Mária, — Hunyady Margit. Gróf Széchy Károly, — Murány urai Csanyuga Emma. Gróf Széchy Károly, — Záradosky Teréz. Illészhay György, Éva férje — Sándor Károly. Hadasi Wesselenyi Ferencz, esz-szári parancsnok — Peterdy Sándor. István, diákja — Császár Imre. Gombkötő, — Végő István. Vadász, — Wesselenyi hadnagyai. Kádás, Mária embere — Csáky Vilmos. Budaházy, várnagy — Győre Alajos. Pörkölt, — Murányban Fenyéry Mor. Százados, — Vértessy Andor.

Holnap, pénteken, szünet.

Holnapután, szombaton, bérletolyamban:

II-dik Rákóczy Ferencz fogsága.

Eredeti történeti dráma 5 felvonásban.

Kedvete 7, vége 10 órakor.

Felölös szerkesztő: **Hindy Árpád.**

Karácsonyi ajándékok

gyermek és felnőttek számára, jutányos áron, nagy választékban.



Válogatott szép karácsonyfák

80 krtól 2 frt 50 krig igen nagy választékban

Obetko Kálmán

üzletében Aradon.

732-5*

A fák megtekinthetők Batthyány-utca 32a. sz. a. házban.



BIEBER ANTAL

theakereskedése

BUDAPESTEN, kerepesi-ut 6., Kerepesi-bazár.

Ajánl különösen:

Családi keverék, finom, 1/2 kilo	frt 2.50
Moszkvai melange, finom, 1/2 kilo	3.—
Orosz karaván-thea, igen fin. fajta, 1/2 ko.	3.50
Jamaika-rum, 6 és finom, 1 liter.	1.—
Jamaika-rum, igen régi, 1	1.50
Jamaika-rum, legfinomabb, 1	2.—
Brazíliai rum, igen finom minőségű, 1 eredeti üveg 1 1/2 liter.	—80

KÁVÉ:

Mocca, valódi arabiai, 1 kilo.	frt 1.85
Cuba, legfin. különleg. 1	1.75
Arany Jáva, igen finom, 1 kilo.	1.55

A kávé 4% kilos postazsákban minden más költség mentesen bárhol bérmentve küldetik. Két bott. rum és 1/2 kilo thea megrendelésénél minden vevő egy elegans kínai kallitassu thealádikát (fából vagy bádorból) kap ingyen. Kimerítő képes árjegyzék kíváncsra ingyen és bérmentve küldetik.

CACAO

145

és

CHOCOLADE

VICTOR



SCHMIDT & SÖHNE

melyek az első bécsi konyhaművészeti kiállításán a legmagasabb díjjal, a kitüntetési oklevéllel lettek megjutalmazva, csak hatóságilag beiktatott védjegyük és cégük alatt valódiak. Kapható minden birneves kereskedő urnál és csemegekereskedőnél, **Aradon**

ELIAS ARMIN urnál.

Vidékre postai utánvétellel küldetnek szét.

Victor Schmidt & Söhne,

cs. kir. orsz. enged. gyárosok.

Gyár és központi szétküldési hely: **Bécs, V. Allee-gasse, Nr. 48. (a déli vasut men. t.)**

HUDETZ EMIL

női divat-üzlet, „Au bon gout”

Aradon, Herman-udvar.

Felhívom a n. é. közönség figyelmét a

621.15.16

téli női divatcikkekemre

valamint kittingő vászon- és asztalneműimre, továbbá szép férfi fehérnemű, plaid, nyakkendő, harisnya és dr. Jaeger (gyapjú rendszer) cikkekemre.

Minden e szakmához tartozó felvilágosítással posta fordultával szolgálók.

Toilettek rendelésénél egy jól illő derék és a ruha elői hossza kívántatik.

HUDETZ EMIL

ARADON,

női divat-üzlet, „au bon gout”

Herman-udvar.

PRIX FIXE. — Nagy választék fekete kelmékben.

SINGER EDE

Karácsonyi és ujévi ajándékokul

ajánlom a legdusabban felszerelt raktáromat

porcellán-, üveg-, alpacca-, chinaezüst-, Quivrepoli terracotta- és majolica-neműek,

valamint

konyha- és háztartási eszközökben,

asztali és függő lámpákban nagy raktár

a legjutányosabb árak mellett.

737-10.10

Vidéki megrendelések

pontosan eszközöztetnek.

Tisztelettel:

SINGER EDE.

SINGER EDE

1067-1886.

Árlejtési hirdetmény.

A város részére a jövő évben szükséges lakatos munkák elkészítésének elvállalása iránt f. é. decemberhó 28-án, d. e. 10 órakor árlejtést fog a gazdasági szék tartani. Bámompénzül leteendő 60 frt. Árlejtési lehet szóval vagy a szóbeli árlejtést megelőzőleg benyújtandó írásbeli zárt ajánlattal, mely utóbbiakhoz a bámompénz melléklendő, s melyekben kifejezve kell lenni, hogy az árjegyzéket, a melynek alapján az árlejtés tartatik és a feltételeket ismeri és azoknak elfogadja. A feltételek előzőleg is Parecz István tanácsnok nál megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1886. évi december 14 én tartott üléséből.

Varjassy Lajos.

Discretio mellett

tőzsdéi-operációk a legsolidabb feltételekkel és szigorú kezeléssel eszközöztetnek. Legjobb referenciák.

Kérdések F. R. jegy alatt

GOLDBERGER A. V.

hirdetési irodájához, Budapest, vaczi-utca 666-9.10 9. sz. intézőndök.

A legolcsóbb bevásárlási forrás!

LUX HUGO,

czukrász,

Arad, a színházzal szemben.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a közelgő karácsonyi és ujévi ünnepekre

czukrászdámat

ujjonnan felszereltem.

Kiváló alkalmas ünnepi ajándék tárgyak felnőtteknek.

„Igen csalszerű a gyermekvilágnak!”

Masszív csokoládéból készült gyermekjátékok, melyek olcsó és tartós voltak mellett a festett fa vagy más anyagból készült, a gyermekek nevére, különösen egészségi szempontból is, mint tökéletes ártatlanok inkább, ajánlatosak. Igen szépen díszítet

karácsonyfák.

A mostani viszonyokhoz képest oly árak mellett árusítok, hogy azokat mindenki vásárolhatja. A többi itt fel nem sorolt tárgyra a n. é. közönség figyelmét felhívva, és becses pártfogásukat kikérve, vagyok

tisztelettel

Lux Hugó,

czukrász,

733-4.4

Atzél Péter-utca 2. szám alatt.

A legnagyobb raktár e nemből!

„FEHER KERESZT” szálloda

Aradon.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek és a t. egyleteknek tudomására hozni, miszerint a „Fehér kereszt” szállodában lévő

nagy táncztermet

teljesen átalakítottam és a legdiszesebben újra berendeztem. — Minek folytán bátor vagyok a közeledő farsang alkalmából nagy táncztermemet bál, hangverseny- és nagyobb családi estélyek vagy bankettek megtartására a legjutányosabb árak mellett a nagyérd mű közönség használatára ajánlani.

Egyidejűleg van szerencsém tisztelettel jelenteni, miszerint a

„FEHER KERESZT” szállodát

742-4.4

a t. cz. vidéki közönség legnagyobb kényelmére berendeztem. — A szobaárak következők:

Első emeleti, Deák Ferenc-utczára néző utcai szoba 1 frt 20 kr. | Másodemeleti Deák Ferenc-utczára néző utcai szoba 1 frt — kr. | Első emeleti udvari szoba 1 frt — kr. | Másodemeleti udvari szoba 80 kr.

Különösen ajánlom szállodámban lévő **disztes éttermemet**, melyben kitünő ételeim és tiszta italaim a legszigorubb igényeknek is képesek eleget tenni.

Kegyes pártfogását kérve,

Istállóról kellőképp gondoskodva van.

maradtam mély tisztelettel:

POHL KÁROLY,

szálloda-bérlő.